

1966 Toledo Dünya Güreş Şampiyonası'nda Türkiye

Öğrt. Gör. Dr. Mehmet Yıldız
Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Prof. Dr. Özbay Güven
Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Gürkan Şanlı
Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Özet

Bu çalışmanın amacı, 1966 Toledo Dünya Güreş Şampiyonasında Türk Güreş Millî Takımlarının elde ettikleri sonuçları değerlendirmektir. Bu amaçla nitel araştırma yöntemlerinden döküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bulgulara ulaşmak amacıyla 1966 Toledo Dünya Güreş Şampiyonası'na yönelik detaylı literatür taraması yapılmış ve elde edilen veriler üzerinden içerik analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Türk serbest güreş millî takımı 1957 yılında İstanbul'da düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'ndan dokuz yıl sonra tekrar takım halinde dünya şampiyonu olurken, tek altın madalyayı 78 kg'da mücadele eden Mahmut Atalay kazanmıştır. Türk serbest güreş millî takımı sporcuları altı sıklıkta kürsüye çıkmayı başarmışlar ve dönemin en güçlü takımlarından olan Rus güreş takımını geride bırakarak önemli bir başarıya imza atmışlardır. Grekoromen stilde ise Türk grekoromen güreş millî takımı beşinci olurken bireysel olarak en iyi dereceyi 87 kg'da Tefvik Kış'ın ikincilği oluşturmuştur. Özellikle Serbest güreşte yakalanan bu başarı grafiği kendisini 1967 yılında İstanbul'da düzenlenen Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası ve 1968 Mexico City Olimpiyat Oyunları'nda da göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Güreş, Dünya Şampiyonası, Toledo, Türkiye.

1966 Toledo World Wrestling Championships in Turkey

Abstract

The purpose of this study is to evaluate the results of Turkish Wrestling National Teams in the 1966 Toledo World Wrestling Championship. For this purpose, document review method, one of the qualitative research methods, was used. In order to reach the findings, a detailed literature review was made for the 1966 Toledo World Wrestling Championships and content analysis was made on the obtained data. According to the results of the research, Turkish free wrestling national team became a world champion nine years after the World Free Wrestling Championship held in Istanbul in 1957, while Mahmut Atalay, who struggled at 78 kg, won the single gold medal. Turkish free wrestling national team athletes succeeded on the rostrum in six categories and they made a significant success by leaving behind the Russian wrestling team, one of the strongest teams of the period. In the Greco-Roman style, the Turkish Greco-Roman wrestling national team was fifth, it was the secondary of the wrestler, Tefvik Kış, individually at the best rating of 87 kg. This success graphic, which was caught in free wrestling, has also shown itself in the Free Wrestling European Championship held in Istanbul in 1967 and the 1968 Mexico City Olympic Games.

Keywords: Wrestling, World Championships, Toledo, Turkey.

GİRİŞ

Türkiye, Cumhuriyetin ilan edilmesi ile birlikte her alanda olduğu gibi spor alanında da uluslararası arenada kendisini göstermek istemiş ve bu amaçla farklı organizasyonlara katılmıştır. Türkiye, 1904 yılında başlayan Dünya Şampiyonaları tarihinde grekoromen stilde ilk olarak 1950 yılında İsveç'in Stockholm şehrinde düzenlenen Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası'na katılmış ve 1 altın, 4 gümüş ve 2 bronz madalya kazanmıştır. 1950 yılında düzenlenen Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası sonuçları aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir (1950 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Müsabaka Sonuçları, 2020).

Tablo 1. 1950 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Madalya Listesi.

Kilo	Altın	Ülkesi	Gümüş	Ülkesi	Bronz	Ülkesi
52 kg	Johansson, Bengt	SWE	Yücel, Ali	TUR	Moamed El Ward	EGY
57 kg	Hassan, Ali Mahmoud	EGY	Kaya, Halil	TUR	Lombardi, Pietro	ITA
62 kg	Anderberg, Olle	SWE	Taha, Safi	LIB	Kandil, Sayed	EGY
67 kg	Gal, Jozsef	HUN	Freij, Gustav	SWE	Yücel, Tefik	TUR
73 kg	Siimanainen, Matti	FIN	Atik, Celal	TUR	Andersson, Goesta	SWE
79 kg	Groenberg, Axel	SWE	Özdemir, Ali	TUR	Nemeti, Gyula	HUN
87 kg	Candaş, Muharrem	TUR	Kovacs, Gyula	HUN	Andersen, Trygve	NOR
Ağır Sıklet	Antonsson, Bertil	SWE	Bobis, Gyula	HUN	Candemir, Adil	TUR

Türkiye 1950 yılında düzenlenen Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası'nı kazandığı yedi madalya ile takım halinde ikinci tamamlamıştır (1950 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Müsabaka Sonuçları, 2020).

Tablo 2. 1950 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Takım Sıralaması.

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz
1	İsveç	4	1	1
2	Türkiye	1	4	2
3	Macaristan	1	2	1
4	Mısır	1	0	2
5	Finlandiya	1	0	0
6	Lübnan	0	1	0
7	İtalya	0	0	1
8	Norveç	0	0	1
9	Yugoslavya	0	0	0

Türkiye, ilk olarak 1951 yılında Finlandiya'nın Helsinki kentinde düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'na katılmış ve altı altın, bir bronz madalya kazanmıştır. 1951 yılında düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası sonuçları aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir (1951 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Müsabaka Sonuçları, 2020).

Tablo 3. 1951 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Madalya Listesi.

Kilo	Altın	Ülkesi	Gümüş	Ülkesi	Bronz	Ülkesi
52 kg	Yücel, Ali	TUR	Mollaghassemi, Mahmoud	IRI	Johansson, Bengt	SWE
57 kg	Akar, Nasuh	TUR	Turkkila, Niilo	FIN	Yaghoubi, Mohamed Mehdi	IRI
62 kg	Zafer, Nurettin	TUR	Ruikka, Ilmari	FIN	Holmberg, Henry	SWE
67 kg	Anderberg, Olle	SWE	Nizzola, Garibaldo	ITA	Zengin, İbrahim	TUR
73 kg	Atik, Celal	TUR	Keisala, Aleksanteri	FIN	Mojtabavi, Abdullah	IRI
79 kg	Zafer, Haydar	TUR	Takhti, Gholamreza	IRI	Ekstroem, Goete	SWE
87 kg	Doğu, Yaşar	TUR	Palm, Viking	SWE	Leichter, Max	GER
Ağır Sıklet	Antonsson, Bertil	SWE	Riihimaeki, Pauli	FIN	Vecchi, Natale	ITA

Türkiye 1951 yılında düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nı, kazandığı yedi madalya ile takım halinde birinci tamamlamıştır (1951 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Müsabaka Sonuçları, 2020).

Tablo 4. 1951 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Takım Sıralaması.

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz
1	Türkiye	6	0	1
2	İsveç	2	1	3
3	Finlandiya	0	4	1
4	İran	0	2	2
5	İtalya	0	1	1
6	Almanya	0	0	1
7	İsviçre	0	0	0
8	Belçika	0	0	0
9	Danimarka	0	0	0
10	Fransa	0	0	0

Türkiye ilk defa katıldığı ve İsveç'in Stockholm şehrinde düzenlenen 1950 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası'ndan, 1966 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Toledo kentinde düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonasına kadar pek çok Dünya Şampiyonası'na katılmış ve önemli başarılar kazanmıştır. 1951 yılında Helsinki'de düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda elde edilen takım şampiyonluğunu sırasıyla 1954 yılında Tokyo'da düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası ve 1957 yılında İstanbul'da düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda elde edilen takım şampiyonlukları izlemiştir. 1966 yılında Toledo'da düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda elde edilen takım şampiyonluğu ise 1957 yılından elde edilen takım şampiyonluğundan dokuz yıl sonra tekrar kazanılması açısından önemli bir organizasyon olmuştur (Dünya Şampiyonumuz. (1966, Haziran 20). Milliyet

Gazetesi, s. 8, sü. 1-8). Ayrıca Türk insanının ata ve millî sporu olan güreşte dokuz yıl aradan sonra gelen Dünya Şampiyonluğu'nun detaylarıyla ele alınması, dönemin Türk güreş tarihine ve Dünya güreş tarihine ışık tutması açısından da önemli görülmektedir.

YÖNTEM

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına ulaşmak için ayrıntılı literatür araştırması yapılmış, elde edilen bulgular üzerinden oluşturulan kategori ve kodlarla elde edilen veriler kendi içerisinde sınıflandırılmıştır. Veri toplama ve analiz işlemlerinde verilerin kendi içinde anlamlı olmalarına dikkat edilmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, veri toplama aracı ve veri analizi arasındaki tutarlık sürekli göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca araştırmada elde edilen veriler ışığında içerik analizi yapılmıştır.

BULGULAR

Türkiye Güreş Federasyonu, 31 Ocak 1966 tarihinde düzenlediği ve üç gün süren toplantıda 1966 yılı faaliyet programında yer alan ve Almanya'nın Karlsruhe ve Essen şehirlerinde düzenlenecek Avrupa Serbest ve Grekoromen Güreş Şampiyonaları ile Amerika Birleşik Devletleri'nin Toledo şehrinde düzenlenecek olan Dünya Serbest ve Grekoromen Güreş Şampiyonaları hazırlıklarını 2 Mayıs-8 Haziran 1966 tarihleri arasında düzenlenecek kamplarla birlikte planlamıştır (Güreş kampları 90 gün sürecek. (1966, Şubat 1). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 6-7). Bu amaçla 1966 Avrupa ve Dünya Serbest Güreş Şampiyonaları hazırlıkları için 7 Mart 1966 tarihinde İzmir'de başlayan millî takım kampına, serbest stil 52 kg'da Mehmet Esenceli ve Cemalettin Oruç; 57 kg'da Hasan Sevinç, Yüksel Atıcı, Bekir Aydın ve Ramiz Tetik; 63 kg'da Nihat Kabanlı, İsa Acar ve Yunus Pehlivan; 70 kg'da Seyit Ahmet Ağralı, Hüsamettin Öngür ve Tahsin Pekel; 78 kg'da Mahmut Atalay ve Vahit Uysal, 87 kg'da Mehmet Güçer, Elvan Türker ve Hüseyin Gürsoy, 97 kg'da Ahmet Ayık, Kerim Yüksel ve Mustafa Onur; ağır sıklitte Gıyasettin Yılmaz, Dursun Alıcı ve İsmail Topçam davet edilmiştir. Kamp süresince Türkiye Serbest Güreş Millî Takım başantrenörlüğünü Celâl Atik, antrenörlüğünü ise Nasuh Akar sürdürmüştür (Esen Kaftan. (1966, Mart 8). Serbest Güreş Kampı Açıldı. Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 8; Grekoromen kampı açıldı. (1966, Mart 12). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-2).

11 Mart 1966 tarihinde İzmir’de başlayan millî takım kampına grekoromen stil 52 kg’da Metin Çıkmaz ve Erbil Özcan; 57 kg’da Ünver Beşergil ve Muhsin Altın; 63 kg’da Halim Mısır, Metin Alakoç ve Asim Pehlivan; 70 kg’da Vahap Pehlivan ve Kadir Hızarcı; 78 kg’da Ali Kazan, Sırrı Acar ve İlhan Aracı; 87 kg’da Tevfik Kış ve Necdet Uçar; 97 kg’da Gürbüz Lü ve Nahit Taşer; Ağır sıklet Hamit Kaplan ve Bekir Aksu davet edilmiştir. Kamp süresince Türkiye Greko-Romen Güreş Millî Takım antrenörlüğünü Mehmet Oktav yapmıştır (Grekoromen kampı açıldı. (1966, Mart 12). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-2).

1966 Mayıs ayına kadar İzmir’de devam eden hazırlıklar sonucunda Almanya’nın Karlsruhe ve Essen şehirlerinde düzenlenecek Avrupa Serbest ve Greko-Romen Güreş Şampiyonaları’na katılacak Türk güreş millî takım kadrosu aşağıdaki şekilde oluşmuştur. Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası’na katılacak katile 1 Mayıs 1966 tarihinde, Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası’na katılacak katile ise 8 Mayıs 1966 tarihinde Türkiye’den Almanya’ya hareket etmiştir (Yavuz Bayraktar. (1966, Nisan 24). Güreş takımlarımız dün belli oldu. Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 4-5).

Tablo 5. 1966 Avrupa Serbest ve Greko-Romen Güreş Şampiyonalarına Katılan Millî Takım Katile Listesi.

Kilo	Serbest Güreş Takımı	Grekoromen Güreş Takımı
Antrenör	Celal Atik, Nasuh Akar	Mehmet Oktav
52 kg	Mehmet Esenceli	Metin Cıkmaz
57 kg	Hasan Sevinç	Ünver Beşergil
63 kg	Nihat Kabanlı	Metin Alakoç
70 kg	Seyit Ahmet Ağralı	Kazım Ayvaz
78 kg	Mahmut Atalay	Ali Kazan
87 kg	Hasan Güngör	Tevfik Kış
97 kg	Ahmet Ayık	Gürbüz Lü
Ağır Sıklet	Giyasettin Yılmaz	Bekir Aksu

Almanya’nın Karlsruhe şehrinde düzenlenen Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası’nda Türk Güreş Millî Takımı 2 altın, 3 gümüş ve 3 bronz madalya kazanmıştır (1966 Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, 2020).

Tablo 6. 1966 Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası Madalya Listesi.

Kilo	Altın	Ülke	Gümüş	Ülke	Bronz	Ülke
52.0 kg	Esenceli, Mehmet	TUR	Neff, Paul	GER	Kropp, Leslaw	POL
57.0 kg	Ibragimov, Aidyn	URS	Patrikov, Yancho	BUL	Sevinç, Hasan	TUR
63.0 kg	Tedeev, Elkan	URS	Todorov, Eniu	BUL	Kabanlı, Nihat	TUR
70.0 kg	Beriashvili, Zarbeg	URS	Ağralı, Seyit Ahmet	TUR	Bimbalov, Stoyan	BUL

78.0 kg	Shakhmuradov, Youri	URS	Atalay, Mahmut	TUR	Aladshikov, Turan	BUL
87.0 kg	Güngör, Hasan	TUR	Urban, Josef	CSR	Chovrebov, Andrei	USR
97.0 kg	Lomidze, Shota	URS	Ayık, Ahmet	TUR	Csatári, József	HUN
Ağır Sıklet	Medved, Alexander	URS	Robertsson, Arne	SWE	Yılmaz, Gıyasettin	TUR

Almanya'nın Karlsruhe şehrinde düzenlenen Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası'nda Türk Güreş Millî Takımı topladığı 39 puanla 13 ülke içerisinde ikinci olmuştur (1966 Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, 2020; Serbest güreşte iki birincilik aldık. (1966, Mayıs 9). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-8).

Tablo 7. 1966 Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası Takım Sıralama Listesi.

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz	4.	5.	6.
1.	Rusya (SSCB)	6	0	1	0	0	0
2.	Türkiye	2	3	3	0	0	0
3.	Bulgaristan	0	2	2	0	0	2
4.	Almanya	0	1	0	1	1	1
5.	İsveç	0	1	0	1	1	0
6	Çekoslovakya	0	1	0	1	0	0
7	Macaristan	0	0	1	1	1	0
8	Polonya	0	0	1	0	1	3
9	İtalya	0	0	0	2	0	0
10	Romanya	0	0	0	1	2	1
11	Finlandiya	0	0	0	1	1	1
12	Fransa	0	0	0	0	1	0
13	Yugoslavya	0	0	0	0	0	1
13	Yunanistan	0	0	0	0	0	1
13	Büyük Britanya	0	0	0	0	0	1

Türkiye, 11-13 Mayıs 1966 tarihleri arasında Almanya'nın Essen kentinde düzenlenen Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası'nda bir altın, bir bronz madalya kazanırken, birde dördüncülük elde etmiştir (1966 Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, 2020).

Tablo 8. 1966 Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası Madalya Listesi.

Kilo	Altın	Ülke	Gümüş	Ülke	Bronz	Ülke
52.0 kg	Bakulin, Vladimir	URS	Marinko, Bosko	YUG	Mewis, Maurice	BEL
57.0 kg	Stange, Fritz	GER	Sajadov, Armais	URS	Baciu, Ion	ROU
63.0 kg	Agamov, Sersjik	URS	Freij, Leif	SWE	Popescu, Simion	ROU
70.0 kg	Pohl, Klaus-Juergen	GDR	Steer, Antal	HUN	Martinovic, Branislav	YUG
78.0 kg	Ivlev, Vladislav	URS	Laakso, Matti	FIN	Kazan, Ali	TUR
87.0 kg	Kış, Tefik	TUR	Kirov, Anatoli	URS	Persson, Stig	SWE
97.0 kg	Martinescu, Nicolae	ROU	Karmatski, Alexei	URS	Svensson, Per Oskar	SWE
Ağır Sıklet	Roschtschin, Anatoli	URS	Kozma, Istvan	HUN	Kment, Petr	CSR

Bu sonuçlardan sonra Türk millî takımı elde ettiği bir altın madalya, bir bronz madalya, bir dördüncülük ve iki altıncılık derecesi ile Avrupa Greko-Romen Güreş Şampiyonası'nı madalya sıralamasında üçüncü sırada tamamlamıştır (1966 Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, 2020).

Tablo 9. 1966 Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası Takım Sıralama Listesi.

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz	4.	5.	6.
1.	Rusya (SSCB)	4	3	0	0	1	0
2.	Romanya	1	0	2	0	1	0
3.	Türkiye	1	0	1	1	0	2
4.	Demokratik Almanya	1	0	0	2	2	0
5.	Federal Almanya	1	0	0	1	2	0
6	Macaristan	0	2	0	0	0	2
7	İsveç	0	1	2	1	0	0
8	Yugoslavya	0	1	1	0	0	0
9	Finlandiya	0	1	0	2	3	1
10	Çekoslovakya	0	0	1	0	0	1
11	Belçika	0	0	1	0	0	0
12	Bulgaristan	0	0	0	1	2	0
13	Polonya	0	0	0	0	1	1
14	Yunanistan	0	0	0	0	0	1
14	Norveç	0	0	0	0	0	1

3-5 Mayıs 1966 tarihleri arasında Almanya'nın Karlsruhe kentinde düzenlenen Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası ve 11-13 Mayıs 1966 tarihleri arasında Almanya'nın Essen kentinde düzenlenen Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonaları'nın ardından Türkiye'ye dönen Türk Güreş Millî Takımları, daha önceden Türkiye Güreş Federasyonu tarafından planlandığı şekilde Dünya Güreş Şampiyonası hazırlıklarına önce İzmir'de daha sonrada Ankara'da yapılan kamplarla devam etmiştir. Hazırlıklarını tamamlayan millî takım kafilesi, Türkiye Güreş Federasyonu Başkanı Cihat Uskan tarafından 2 Haziran 1966 tarihlerinde ilan edilmiştir (Serbest güreş millî takımı Değişmedi. (1966, Haziran 2). Ulus Gazetesi, s. 6, sü. 5-8). Cihat Uskan tarafından ilan edilen Türk güreş millî takımının Avrupa Serbest ve Greko-Romen Güreş Şampiyonaları'na katılan kafiyle aynı olduğu görülmektedir.

Buna göre 1966 Toledo Dünya Güreş Şampiyonası'na katılacak Türk millî takımı idareci ve sporcuları aşağıdaki şekilde oluşmuştur;

Cihat Uskan (Türkiye Güreş Federasyonu Başkanı), Yavuz Bayraktar (Gazeteci-Türkiye Güreş Federasyonu Üyesi), Şerafettin Hocakasımoğlu (Muhasebe Müdürü), Melih Zeki Sezer (Doktor), Cemil Yıldız (Masör), Kemal Erkmen, Ali Merdoğan, Alp Karabiber, Ümit Demirağ, Hasan Bozbey'den oluşurken teknik ekip ve sporcular Tablo 10'da verilmiştir (Toledo'ya 16 güreşçi, 13 idareci gidiyor. (1966, Haziran 6). Cumhuriyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-3).

Tablo 10. 1966 Dünya Serbest ve Greko-Romen Güreş Şampiyonalarına Katılacak Millî Takım Kafile Listesi.

Kilo	Serbest Güreş Takımı	Grekoromen Güreş Takımı
Antrenör	Celal Atik, Nasuh Akar	Mehmet Oktav
52 kg	Mehmet Esenceli	Metin Cıkmaz
57 kg	Hasan Sevinç	Ünver Beşergil
63 kg	Nihat Kabanlı	Metin Alakoç
70 kg	Seyit Ahmet Ağralı	Kâzım Ayvaz
78 kg	Mahmut Atalay	Ali Kazan
87 kg	Hasan Güngör	Tevfik Kış
97 kg	Ahmet Ayık	Gürbüz Lü
Ağır Sıklet	Gıyasettin Yılmaz	Bekir Aksu

Dünya Güreş Şampiyonası kafilesi açıklandıktan sonra Türkiye Güreş Federasyonu'na ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne Toledo'ya gidecek kafilenin çok kalabalık olduğuyula ilgili bazı eleştiriler gelmiş ve Konya Milletvekili İsmet Kapısız tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde soruşturma açılması talep edilmiştir. Bu durum üzerine Beden Terbiyesi Genel

Müdürü Nuri Gücüyener, İsmet Kapısız ile görüşerek katile listesinin detayları hakkında kendisine bilgi vermiştir (Güreş takımlarımız Toledo'ya gidiyor. (1966, Haziran 10). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 2-3).

Türk Güreş Millî Takımları, 11 Haziran 1966 tarihinde Münih, Paris, New York ve Detroit aktarmalı uçuşların ardından otobüsle Toledo'ya gitmiştir (Güreş takımımızı Amerika'ya uğurladık. (1966, Haziran 12). Cumhuriyet Gazetesi, s. 8, sü. 3-4). Toledo'ya hareket etmeden önce gazetecilerin sorularına cevap veren Türkiye Güreş Federasyonu Başkanı Cihat Uskan, güreş takımlarının Avrupa Şampiyonası'nda ki durumlarından daha iyi olduğunu ve serbest stilde şampiyonluk beklediğini beyan etmiştir. Cihat Uskan sözlerine, güreşçilerin kilo ayarlamalarının yapıldığını ve formda olduklarını belirterek son vermiştir (Güreş takımlarımız Toledo'ya gidiyor. (1966, Haziran 10). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 2-3).

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası, 16 Haziran 1966 tarihinde başlamış, dünyanın en iyi güreşçilerinin mücadele ettiği şampiyona da yaşanan siyasi kriz sonrası Doğu Almanya, millî bayraklarıyla ilgili itirazı kabul edilmeyince şampiyonadan çekilmişlerdir (Serbest güreşte çekişme başladı. (1966, Haziran 17). Ulus Gazetesi, s. 6, sü. 1-3).

Türk serbest güreş millî takımı sporcuları birinci turda yaptıkları güreşlerden altısını kazanmışlardır. 52 kg'da mücadele eden Mehmet Esenceli Güney Afrikalı J. Krause'yi 3 dakika 15 saniyede tuşla yenmiş, 57 kg'da mücadele eden Hasan Sevinç ünlü rakibi Rus Ali Aliev ile yaptığı güreşi kaybetmiştir. 63 kg'da Nihat Kabanlı Fransız George Ballery'i sayıyla yenmiştir. 70 kg'da Seyit Ahmet Ağralı Finlandiya'lı Mauri Sepa'yı sayıyla yenerken, 78 kg'da Mahmut Atalay Arjantinli Jesus Bianco'yu 6 dakika 52 saniyede tuşla yenmiştir. 87 kg'da Hasan Güngör Avusturyalı Franz Poetsch'i tuşla yenerken, 97 kg'da Ahmet Ayık İsviçreli Peter Jutzeler'i ve ağır sikkette Gıyasettin Yılmaz Amerikalı Larry Kristoff'u sayı ile yenmiştir (Dünya Serbest Güreş Şampiyonası devam ediyor. (1966, Haziran 18). Ulus Gazetesi, s. 6, s. 1-8).

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası ikinci tur müsabakalarında Türk serbest güreş millî takımı sporcularından 52 kg güreşçisi Mehmet Esenceli İranlı Caferi ile berabare kalırken, 57 kg'da Hasan Sevinç Arjantinli Carrendo'yu tuşla yenmiş, 63 kg'da mücadele eden Nihat Kanlı Güney Koreli Kyung-Moo Chang'ı sayıyla, 70 kg'da Seyit Ahmet Ağralı İsveçli Jan Karlsson'u sayıyla, 78 kg'da Mahmut Atalay Bulgar Turan Aladshikov'u sayıyla yenmiştir. 87 kg'da Hasan Güngör

Rus Andrei Chovrebov ile berabere kalmıştır (Dünya Serbest Güreş Şampiyonası devam ediyor. (1966, Haziran 18). Ulus Gazetesi, s. 6, s. 1-8).

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası üçüncü tur müsabakalarında Türk serbest güreş millî takımı sporcularından 63 kg'da mücadele eden Nihat Kabanlı Finlandiyalı Tauno Jaskari ile yaptığı karşılaşmayı sayıyla kazanırken, 70 kg'da Seyit Ahmet Ağralı Kore'li Ku-Jung Tong'u sayıyla yenmiştir. 87 kg'da Hasan Güngör ile Bulgar güreşçi Prodan Gardshev'in müsabakası berabere sona ermiştir. 97 kg'da Ahmet Ayık Bulgar rakibi Said Mustafov'u sayıyla yenmiştir (Dünya Serbest Güreş Şampiyonası devam ediyor. (1966, Haziran 18). Ulus Gazetesi, s. 6, s. 1-8).

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda 52 kg'da mücadele eden Mehmet Esenceli final müsabakalarına katılabilmek için Japon Yasuo Katsumura ile mücadele ederek rakibini sayı ile yenmiş ve beş kötü puan ile finale kalmıştır. 57 kg final müsabakalarında Türk güreşçi Hasan Sevinç Bulgar rakibi Ivan Shavov'u sayı ile yenmiştir. 70 kg'da mücadele eden Seyit Ahmet Ağralı'da beş kötü puanla finale kalmayı başarmıştır. 87 kg'da mücadele eden Türk güreşçi Hasan Güngör tur atlarken, 97 kg'da mücadele eden Ahmet Ayık Amerika Birleşik Devletleri'nden John Lewis'ı sayı ile yenmiştir. Ağır sıklitte mücadele eden Türk güreşçi Gıyasettin Yılmaz İsveç'li Per Oscar Svensson'u tuşla mağlup etmiş ancak İranlı Abulfazil Anvari'ye sayı ile yenilmiştir (Dünya Serbest Güreş Şampiyonası devam ediyor. (1966, Haziran 18). Ulus Gazetesi, s. 6, s. 1-8).

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası final müsabakalarında 52 kg'da Mehmet Esenceli Koreli Chang-Sun Chang'a yenilerek şampiyonayı dördüncü sırada tamamlamıştır. 57 kg'da Hasan Sevinç birinci turda yenildiği Rus Ali Aliev müsabakası sonrası tüm rakiplerini yenmesine rağmen şampiyonayı ikinci sırada tamamlamıştır. 63 kg'da mücadele eden Nihat Kabanlı Japon Masaaki Kaneko'ya tuşla yenilmiş ve üçüncü olmuştur. 70 kg'da mücadele eden Seyit Ahmet Ağralı İranlı Abdullah Ardabili Movahed'e sayıyla yenildikten sonra Japon Iwao Horiuchi ile berabere kalarak şampiyonayı üçüncü sırada tamamlamıştır. 78 kg'da mücadele eden Mahmut Atalay finalde Rus rakibi Guliko Sagaradze'yi sayı ile yenerek Türk millî takımının Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda ki ilk altın madalyasını kazandırmıştır. 87 kg'da mücadele eden Türk güreşçi Hasan Güngör Çek güreşçi Josef Urban'la berabere kalarak şampiyonayı ikinci sırada tamamlamıştır. 97 kg'da Ahmet Ayık ile Rus güreşçi Alexander Medved'in güreşi

oldukça çekişmeli ve hakem kararlarının konuşulduğu bir müsabaka olmuştur. Bu müsabaka sonrası iki güreşçi berabere kalmış ve Ahmet Ayık şampiyonayı ikinci sırada tamamlamıştır. Ağır sıkllette mücadele eden Gıyasettin Yılmaz İranlı Abulfazil Anvari'ye yenilmesinin ardından şampiyonayı beşinci sırada tamamlamıştır (İlk şampiyonluğu Atalay kazandı. (1966, Haziran 19). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-8; Nihayet şampiyonuz. (1966, Haziran 20). Ulus Gazetesi, s. 6, sü. 1-8). Bu sonuçlara göre 1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası genel sıralaması aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir (1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, 2020).

Tablo 11. 1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Madalya Listesi.

Kilo	Altın	Ülke	Gümüş	Ülke	Bronz	Ülke
52.0 kg	Chang, Chang-Sun	KOR	Katsumura, Yasuo	JPN	Sanders, Richard Joseph	USA
57.0 kg	Aliev, Ali	URS	Sevinç, Hasan	TUR	Gorgori Talebi, Abutaleb	IRI
63.0 kg	Kaneko, Masaaki	JPN	Douglas, Robert	USA	Kabanlı, Nihat	TUR
70.0 kg	Ardabili Movahed, Abdullah	IRI	Horiuchi, Iwao	JPN	Ağralı, Ahmet Seyit	TUR
78.0 kg	Atalay, Mahmut	TUR	Sagaradze, Guliko	URS	Tahami, Hassan	IRI
87.0 kg	Gardshev, Prodan	BUL	Güngör, Hasan	TUR	Urban, Josef	CSR
97.0 kg	Medved, Alexander	URS	Ayık, Ahmet	TUR	Mustafov, Said	BUL
Ağır Sıklet	Ivanizki, Alexander	URS	Kristoff, Larry	USA	Anvari, Abulfazil	IRI

Bu sonuçlara göre 1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonasına katılan ülkelerin madalya sayılarına göre sıralaması aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir (1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020).

Tablo 12. 1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Madalya Sayılarına Göre Sıralama Listesi

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz	4.	5.	6.
1.	Rusya (SSCB)	3	1	0	0	3	1
2.	Türkiye	1	3	2	1	1	0
3.	Japonya	1	2	0	0	0	1
4.	İran	1	0	3	0	1	0
5.	Bulgaristan	1	0	1	2	1	1
6	Kore	1	0	0	1	0	1
7	Amerika	0	2	1	2	2	0

8	Çekoslavya	0	0	1	0	0	0
9	Mongolia	0	0	0	1	1	0
10	Polonya	0	0	0	1	0	0
11	Avusturya	0	0	0	0	1	0
11	İsviçre	0	0	0	0	1	0
13	Almanya	0	0	0	0	0	3

18-20 Haziran 1966 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin Toledo kentinde düzenlenen Dünya Serbest Güreş Şampiyonası sonrası Türk Serbest Güreş Millî Takımı topladığı 34 puanla takım halinde şampiyon olmuştur. 1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda ülkelerin elde ettikleri puanlar sonrası genel sıralama ise aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir (1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020).

Tablo 13. 1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Puanlara Göre Genel Sıralama Listesi

Sıralama	Ülke	Puan
1.	Türkiye	34
2.	Rusya (SSCB)	28,5
3.	Amerika	23
4.	Bulgaristan	19
4.	İran	19
5	Japonya	17
6	Kore	9,5

20-22 Haziran 1966 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin Toledo kentinde düzenlenen Dünya Grekoromen Dünya Şampiyonası müsabakalarında Türk millî güreş takımı beklenen sonuçları elde edememiştir. 52 kg'da mücadele eden Metin Çıkmaz Finlandiyalı Salimak'ı sayı ile yenmiş, ikinci turda Amerika Birleşik Devletleri'nden David Hazewinkel'e sayı ile yenilmiştir. 57 kg'da mücadele eden Ünver Beşergil birinci turda İsviçreli Miesche'yi tuşla yenmiş, ikinci turda Birleşik Arap Cumhuriyeti'nden İbrahim ile berabere kalmış, üçüncü turda Rus Vladen Trostyanski diskalifiye sonucu yenmiş, dördüncü turda Romanya'dan Ion Baciu'yu sayı ile yenmiştir. Ünver Beşergil final turunda Almanya'dan Fritz Stange'ye yenilmiş

ve şampiyonayı üçüncü sırada tamamlamıştır (Grekoromencilerimiz dün iyi sonuç elde edemedi. (1966, Haziran 22). Akşam Gazetesi, s. 8, sü. 1-7; Grekoromende çözülme. (1966, Haziran 22). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-6; Grekoromen’de beşinci olabildik. (1966, Haziran 24). Akşam Gazetesi, 24 Haziran s. 8, sü. 1-7).

63 kg’da Metin Alakoç birinci turda Polonyalı Korzen’e sayı ile yenilmiş, ikinci turda İranlı Irai Khorshidfar’ı sayı ile yenmiştir. Metin Alakoç üçüncü turda Martti Laakso’yu tuşla yenmiş, dördüncü turda Bulgar Stoyo Kalshev’e yenilmiş ve dereceye girememiştir. 70 kg’da Kazım Ayvaz birinci turda Antal Steer’i sayı ile yenerken, ikinci turda Muneji Munemura ile berabere kalmıştır. Kazım Ayvaz üçüncü turda Finlandiyalı Eero Tapio ile berabere kalmış ve şampiyonayı altıncı olarak tamamlamıştır. 78 kg’da Ali Kazan birinci turda Polonyalı Boleslaw Dubicki’ye sayı ile yenilmiş, ikinci turda Alman Peter Nettekoven’e tuşla yenilmiş ve şampiyonadan elenmiştir (Grekoromencilerimiz dün iyi sonuç elde edemedi. (1966, Haziran 22). Akşam Gazetesi, s. 8, sü. 1-7; Grekoromende çözülme. (1966, Haziran 22). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-6; Grekoromen’de beşinci olabildik. (1966, Haziran 24). Akşam Gazetesi, 24 Haziran s. 8, sü. 1-7).

87 kg’da mücadele eden Tevfik Kış birinci turda Çekoslovakyalı Josef Urban’I, ikinci turda Japon Tokuaki Fujita’ı ve üçüncü turda Finlandiyalı Kaarlo Wiesner’ı sayı ile yenmiştir. Tevfik Kış final müsabakasında Rus Valentin Oleynik ile yapmış olduğu müsabakada berabere kalmış ancak iki sporcuda daha önce yaptıkları bütün müsabakaları kazandığı için şampiyonu tartı belirlemiştir. Tevfik Kış müsabaka sonucu rakibine göre 400 gr daha ağır gelince şampiyonluğu Rus güreşçi kazanmış, Tevfik Kış ikinci olmuştur (Grekoromencilerimiz dün iyi sonuç elde edemedi. (1966, Haziran 22). Akşam Gazetesi, s. 8, sü. 1-7; Grekoromende çözülme. (1966, Haziran 22). Milliyet Gazetesi, s. 8, sü. 1-6; Grekoromen’de beşinci olabildik. (1966, Haziran 24). Akşam Gazetesi, 24 Haziran s. 8, sü. 1-7).

97 kg’da mücadele eden Gürbüz Lü birinci turda Rus Valeri Anissimow’a sayı ile yenilmiş, ikinci turda İsveçli Per Oskar Svensson’a tuşla yenilerek şampiyonadan elenmiştir. Ağır sıklıtte mücadele eden Türk sporcu Bekir Aksu birinci turda Bulgar güreşçi Radoslav Kassabov’a yenilerek şampiyonadan elenmiştir (Grekoromencilerimiz dün iyi sonuç elde edemedi. (1966, Haziran 22). Akşam Gazetesi, s. 8, sü. 1-7; Grekoromende çözülme. (1966, Haziran 22). Milliyet

Gazetesi, s. 8, sü. 1-6; Grekoromen’de beşinci olabildik. (1966, Haziran 24). Akşam Gazetesi, 24 Haziran s. 8, sü. 1-7).

Bu sonuçlara göre 1966 Dünya Greko-Romen Güreş Şampiyonası madalya sıralaması aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir (1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020).

Tablo 14. 1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Madalya Listesi.

Kilo	Altın	Ülke	Gümüş	Ülke	Bronz	Ülke
52.0 kg	Keresov, Angel	BUL	Rybalko, Sergej	URS	Lacour, Rolf	GER
57.0 kg	Stange, Fritz	GER	Sakurama, Koji	JPN	Beşergil, Ünver	TUR
63.0 kg	Rurua, Roman	URS	Freij, Leif	SWE	Khorshidfar, Irai	IRI
70.0 kg	Horvat, Stevan	YUG	Sapunov, Gennadi	URS	Tapio, Eero	FIN
78.0 kg	Igumenow, Wiktor	URS	Ciorcila, Florea	ROU	Nettekoven, Peter	GER
87.0 kg	Oleynik, Valentin	URS	Kış, Tefvik	TUR	Poetsch, Franz	AUT
97.0 kg	Radev, Boyan	BUL	Anissimow, Valeri	URS	Martinescu, Nicolae	ROU
Ağır Sıklet	Kozma, Istvan	HUN	Schmakow, Nikolai	URS	Kment, Petr	CSR

Bu sonuçlara göre 1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası’na katılan ülkelerin madalya sayısına göre sıralaması aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir (1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020).

Tablo 15. 1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Madalya Sayılarına Göre Sıralama Listesi

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz	4.	5.	6.
1.	Rusya (SSCB)	3	4	0	0	1	0
2.	Bulgaristan	2	0	0	1	2	1
3.	Almanya	1	0	2	0	0	0
4.	Macaristan	1	0	0	1	0	0
5.	Yugoslavya	1	0	0	0	2	0
6.	Romanya	0	1	1	1	1	1
7.	Türkiye	0	1	1	1	0	1
8.	Japonya	0	1	0	1	0	1
9.	İsveç	0	1	0	0	2	1
10.	Finlandiya	0	0	1	1	3	0
11.	Avusturya	0	0	1	0	0	0
11.	Çekoslavakya	0	0	1	0	0	0

11.	İran	0	0	1	0	0	0
14.	Polonya	0	0	0	2	0	0
15.	Amerika	0	0	0	0	0	2
16.	İsviçre	0	0	0	0	0	1

20-22 Haziran 1966 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin Toledo kentinde düzenlenen Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası sonrası Türkiye 13 puanla 5'inci sırada yer almıştır. 1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası'nda ülkelerin elde ettikleri puanlar sonrası genel sıralama ise aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir (1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020).

Tablo 16. 1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Puanlara Göre Genel Sıralama Listesi

Sıralama	Ülke	Puan
1.	Rusya (SSCB)	39,5
2.	Bulgaristan	18
3.	Romanya	14,5
4.	Almanya	14
5.	Türkiye	13
6	İsveç	11

TARTIŞMA VE SONUÇ

16-22 Haziran 1966 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin Toledo kentinde düzenlenen Dünya Serbest ve Greko-Romen Güreş Şampiyonası'na katılan Türk millî takım kfilesi şampiyona sonrası 29 Haziran 1966 tarihinde saat 18:50'de Türk Hava Yolları'na ait özel bir uçakla İstanbul, Yeşilköy Havalimanı'na inmişlerdir (Güreşçiler bugün dönüyor. (1966, Haziran 29). Cumhuriyet Gazetesi, s. 8, sü. 4-8). Türk güreş millî takım kfilesi Türkiye'ye dönüşünde en son 1957 yılında İstanbul'da düzenlenen Dünya Serbest Güreş Dünya Şampiyonası'nda elde edilen takım şampiyonluğundan dokuz yıl sonra gelen şampiyonluğun heyecanı ile Beden Terbiyesi Genel Müdürü Nuri Gücüyener'inde içinde bulunduğu bir heyet tarafından karşılanmıştır. Dünya Şampiyonu olan Türk Serbest Güreş Millî Takımı'nda tek altın madalyayı 78 kg serbest stilde mücadele eden Mahmut Atalay kazanmıştır. Altı sıklette kürsüye

çıkmayı başaran Serbest Güreş Millî Takımı, Türk güreş tarihi açısından son derece önemli başarıya imza atmıştır. Dünya Grekoromen güreş şampiyonasında alınan en iyi derece ise 87 kg'da mücadele eden Tefvik Kış'ın ikincilik derecesi olurken, Tefvik Kış altın madalyayı tartı dezavantajıyla kaybetmiştir.

KAYNAKLAR

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası devam ediyor. (1966, Haziran 18). *Ulus Gazetesi*, s. 6, s. 1-8.

Dünya Şampiyonuyuz. (1966, Haziran 20). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 1-8.

Esen Kaftan. (1966, Mart 8). Serbest Güreş Kampı Açıldı. *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 8.

Güreş kampları 90 gün sürecek. (1966, Şubat 1). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 6-7.

Güreş takımımızı Amerika'ya uğurladık. (1966, Haziran 12). *Cumhuriyet Gazetesi*, s. 8, sü. 3-4.

Güreş takımlarımız Toledo'ya gidiyor. (1966, Haziran 10). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 2-3.

Güreşçiler bugün dönüyor. (1966, Haziran 29). *Cumhuriyet Gazetesi*, s. 8, sü. 4-8.

Grekoromen kampı açıldı. (1966, Mart 12). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 1-2.

Grekoromencilerimiz dün iyi sonuç elde edemedi. (1966, Haziran 22). *Akşam Gazetesi*, s. 8, sü. 1-7.

Grekoromende beşinci olabildik. (1966, Haziran 24). *Akşam Gazetesi*, 24 Haziran s. 8, sü. 1-7.

Grekoromende çözüme. (1966, Haziran 22). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 1-6.

İlk şampiyonluğu Atalay kazandı. (1966, Haziran 19). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 1-8.

Nihayet şampiyonuz. (1966, Haziran 20). *Ulus Gazetesi*, s. 6, sü. 1-8.

Serbest güreş millî takımı değişmedi. (1966, Haziran 2). *Ulus Gazetesi*, s. 6, sü. 5-8.

Serbest güreşte iki birincilik aldık. (1966, Mayıs 9). *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 1-8.

Serbest güreşte çekişme başladı. (1966, Haziran 17). *Ulus Gazetesi*, s. 6, sü. 1-3.

Toledo'ya 16 güreşçi, 13 idareci gidiyor. (1966, Haziran 6). *Cumhuriyet Gazetesi*, s. 8, sü. 1-3.

Yavuz Bayraktar. (1966, Nisan 24). Güreş takımlarımız dün belli oldu. *Milliyet Gazetesi*, s. 8, sü. 4-5.

1950 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Müsabaka Sonuçları, (2020).
<https://unitedworldwrestling.org/database> sayfasından erişilmiştir.

1951 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Müsabaka Sonuçları, (2020). <https://unitedworldwrestling.org/database> sayfasından erişilmiştir.

1966 Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020). <https://unitedworldwrestling.org/database> sayfasından erişilmiştir.

1966 Avrupa Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020). <https://unitedworldwrestling.org/database> sayfasından erişilmiştir.

1966 Dünya Serbest Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020). <https://unitedworldwrestling.org/database> sayfasından erişilmiştir.

1966 Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası Sonuçları, (2020). <https://unitedworldwrestling.org/database> sayfasından erişilmiştir.